

EKONOMİ SUNUMU

Levent Hakkı YILMAZ

İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye Hakkında Genel Bilgiler (2016)

Başkent Ankara

Nüfus 79,8 milyon

İş Gücü (Nüfus) 30,5 milyon

Yaş Ortalaması 31,4

Yüzölçümü 783.562,38 kilometrekare

GSYH 857 milyar ABD Doları [GSYH: Bir ülke sınırları içerisinde belli bir zaman içinde üretilen tüm nihai mal ve hizmetlerin para birimi cinsinden değerini ifade eder]

Kişi başı GSYH 10.807 ABD Doları [Kişibaşına düşen milli gelir, yıllık toplam gelirin nüfusa oranını ifade ederken, Kişibaşı gayrisafi Yurtiçi Hasıla ise GSYH toplam değerinin ülke nüfusuna oranını ifade eder.]

İhracat Tutarı 143 milyar dolar

İthalat Tutarı 199 milyar dolar

Turizm Geliri 22,1 milyar dolar

Turist Sayısı 25,3 milyon

Doğrudan Yabancı Yatırım Tutarı 12,3 milyar dolar

Yabancı Şirket Sayısı 52.754

Enflasyon Oranı %8,5 (TÜFE-2016)

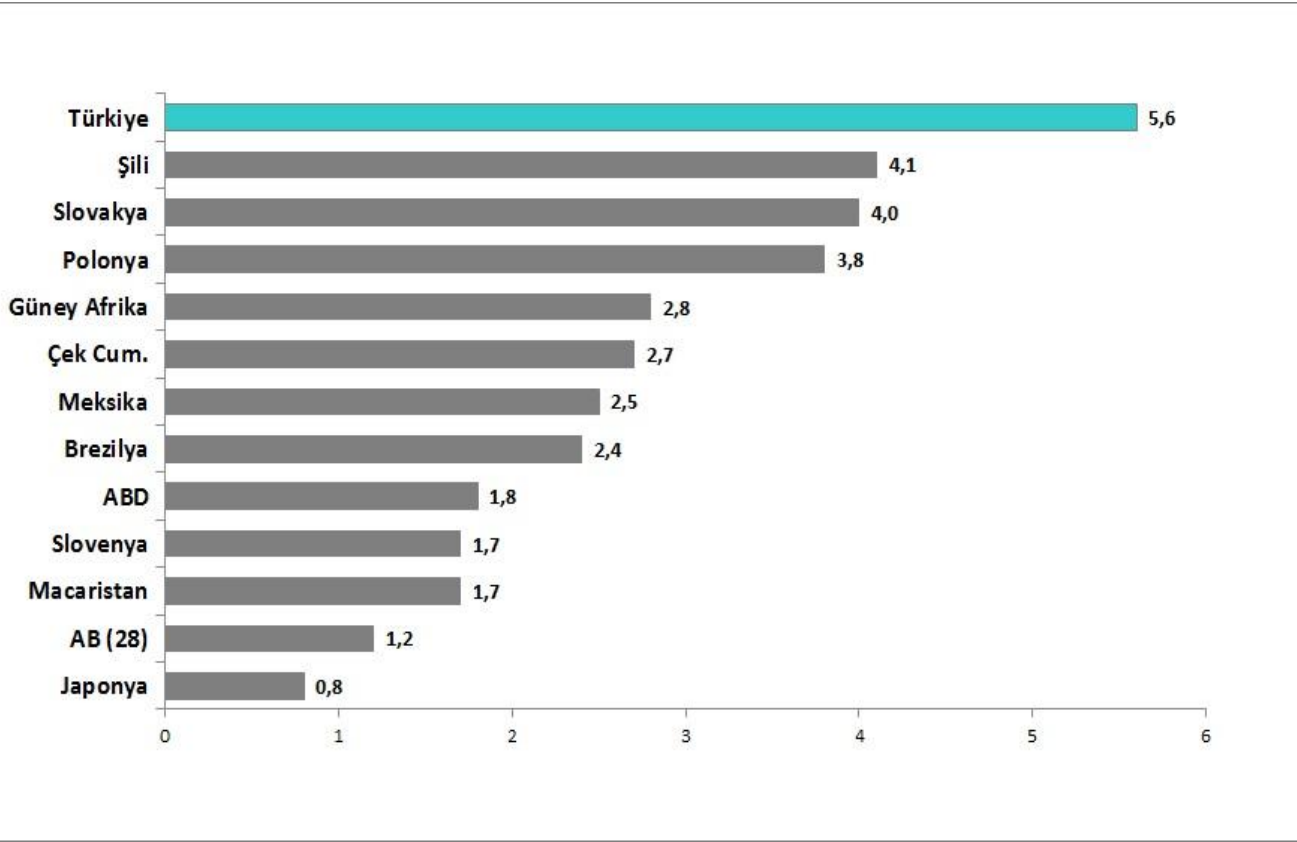
Ana İhracat Pazarları Almanya (%9,8); İngiltere (%8,2); Irak (%5,4); İtalya (%5,3); ABD (%4,6); Fransa (%4,2); BAE (%3,8); İspanya (%3,5); İran (%3,5); Hollanda (%2,5)

Ana İthalat Kaynakları Çin (%12,8); Almanya (%10,8); Rusya (%7,6); ABD (%5,5); İtalya (%5,1); Fransa (%3,7); Güney Kore (%3,2); Hindistan (%2,9); İspanya (%2,9); İngiltere (%2,7)

Türkiye'nin Ekonomik Görünümü

Türkiye ekonomisi, son yıllarda kaydettiği istikrarlı büyümeyle oldukça iyi bir performans sergilemiştir. Sağlam bir makroekonomik strateji, tutarlı finans politikaları ve köklü yapısal reformlar, bir yandan Türkiye'nin ekonomisinin globalleşen dünyaya entegre olmasını sağlarken, diğer bir yandan ülkeyi doğrudan yabancı yatırım rakamlarında bölgesinde lider pozisyona taşımıştır.

Yapılan reformlar ülkenin ekonomik yapı taşları ile mali göstergelerini güçlendirmiş, ekonomi 2003 ile 2016 yılları arasında %5,6'lık yıllık ortalama reel GSYİH büyüme oranıyla büyüme kaydetmiştir.

Türkiye'de Yatırım Yapmak İçin 10 Neden

1. Başarılı Ekonomi

- ✓ Hızla gelişen ekonomi; 2002 yılında 231 milyar ABD doları olan GSYİH, 2016 yılında üç kattan fazla artarak 857 milyar ABD dolarına yükseldi. İstikrarlı ekonomik büyüme; 2002 ve 2016 yılları arasında yıllık ortalama reel GSYİH %5,6 arttı. (TÜİK)
- ✓ Yıllık ortalama %5,4 oranındaki reel Gayrisafi Yurtiçi Hasıla büyüme hızıyla, 2017-2020'de OECD üyesi ülkeler arasında en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olması beklenen ve gelecek vadededen bir ekonomi (İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı)
- ✓ Son 10 yılda 145 milyar ABD doları doğrudan yabancı yatırım çeken kurumsallaşmış ekonomi (Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası)
- ✓ Son 15 yılda %300 artışla 143 milyar ABD dolarına yükselen ihracat hacmiyle dinamik ve olgun bir özel sektör yapısı (TÜİK)

2. Nüfus

- ✓ 79,8 milyonluk nüfus (2016, TÜİK)
- ✓ Avrupa Birliği ile kıyaslandığında en kalabalık genç nüfus (Eurostat-Avrupa İstatistik Ofisi)
- ✓ Yarısı 31 yaşın altında nüfus (2016, TÜİK)
- ✓ Genç, dinamik, eğitilmiş ve çok kültürlü nüfus

Türkiye’de Yatırım Yapmak İçin 10 Neden

3. Nitelikli ve Rekabetçi İş Gücü

- ✓ 30,5 milyonu aşkın genç, eğitilmiş ve motive personel (2016, TÜİK)
- ✓ Artan çalışan verimliliği
- ✓ 183’ten fazla üniversiteden yıllık yaklaşık 800.000 mezun (2016, YÖK)
- ✓ Yarısı meslek liseleri ve teknik liselerden olmak üzere 950.000’in üzerinde lise mezunu (2016, MEB)

4. Yeniliklere Açık bir Yatırım Ortamı

- ✓ 1997 yılından bu yana doğrudan yabancı yatırım üzerindeki kısıtlamalar açısından OECD üyesi ülkeler arasında ikinci en büyük reformcu (İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı - Doğrudan Yabancı Yatırımcı Düzenlemeleri Kısıtlayıcılık Endeksi 1997-2016)
- ✓ Ortalama 6,5 günde şirket kurulumu sunan iş dostu bir ortam (Dünya Bankası İş Yapma Raporu 2017)
- ✓ Rekabetçi yatırım koşulları
- ✓ Güçlü bir sanayi ve hizmet kültürü
- ✓ Tüm yatırımcılara eşit muamele
- ✓ 2016 yılında yaklaşık 52.700 yabancı sermayeli şirket (Ekonomi Bakanlığı)
- ✓ Uluslararası tahkim

Türkiye’de Yatırım Yapmak İçin 10 Neden

5. Gelişen Altyapı

- ✓ Ulaşım, telekomünikasyon ve enerji sektörlerinde yeni ve gelişmiş teknik altyapı
- ✓ Son derece gelişmiş, düşük maliyetli denizyolu ulaşımı
- ✓ Orta ve Doğu Avrupa’ya demir yolu ile ulaşım avantajı
- ✓ İyi yapılandırılmış ulaşım imkânları ve çoğu Avrupa Birliği ülkesine doğrudan sevkiyat mekanizması

6. Merkezi Konum

- ✓ Doğu-Batı ve Kuzey-Güney arasında doğal bir köprü işlevi görerek önemli pazarlara giden etkili ve optimum maliyetli bir çıkış noktası
- ✓ Avrupa, Avrasya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika’daki 1,6 milyar ı bulan potansiyel müşteriye kolay erişim imkânı
- ✓ Toplam GSYİH’leri 24 trilyon ABD doları olan çok sayıda pazara erişim imkânı

Türkiye’de Yatırım Yapmak İçin 10 Neden

7. Avrupa’nın Enerji Koridoru

- ✓ Doğu ile Batı’yı birbirine bağlayan önemli bir enerji terminali ve geçidi
- ✓ Dünyadaki kanıtlanmış birincil enerji rezervlerinin %70’ten fazlası Türkiye’ye oldukça yakın bölgelerde yer alırken, en büyük enerji tüketicisi konumundaki Avrupa, Türkiye’nin batısında yer alarak ülkeyi enerji transferinde kilit nokta, bölgede ise bir enerji terminali yapmaktadır.

8. Düşük Vergiler ve Teşvik Olanakları

- ✓ %33’ten %20’ye düşen Kurumlar Vergisi
- ✓ Kurumlar Vergisi’nden tamamen veya kısmen muafiyet ve işverenlerin sosyal güvenlik payına destek gibi Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölgeler için uygulanan vergi avantajlarının yanı sıra arazi tahsisi
- ✓ Ar-Ge Kanunu’nun sağlayacağı olanaklar
- ✓ Stratejik yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel yatırımlara yönelik teşvikler

Türkiye’de Yatırım Yapmak İçin 10 Neden

9. Avrupa Birliği ile 1996 yılından bu yana Gümrük Birliği

- ✓ AB ile 1996’dan beri yürürlükte olan Gümrük Birliği ve 27 ülke ile Serbest Ticaret Anlaşması (Ekonomi Bakanlığı)
- ✓ Üzerinde çalışılmakta olan yeni Serbest Ticaret Anlaşmaları
- ✓ AB ile yürütülen katılım müzakereleri

10. Büyük İç Pazar

- ✓ 2002-2016 arasında 0,1 milyondan 62,2 milyona ulaşan internet abonesi sayısı (TÜİK)
- ✓ 2002-2016 arasında 23 milyondan 75,1 milyona çıkan cep telefonu abonesi sayısı (TÜİK)
- ✓ 2002-2016 arasında 16 milyondan 58,8 milyona ulaşan kredi kartı kullanıcısı sayısı (Bankalar arası Kart Merkezi)
- ✓ 2002-2015 arasında 33 milyondan 181 milyona yükselen hava yolu yolcusu sayısı (TÜİK)
- ✓ 2002-2016 arasında 13 milyondan 25,3 milyona ulaşan yabancı turist sayısı (TÜİK)

Hatay İle İlgili Veriler

Hatay; TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2016 yılı verilerine göre 1.555.165 kişilik nüfusla ülke genelindeki en kalabalık 13. ilimizdir. Nüfus yoğunluğuna göre ise en yoğun 7. ildir. Hatay'ın 2. büyük ilçesi olan İskenderun'un nüfusu ise 2016 yılı itibariyle 246.693 olarak tespit edilmiştir.

Yıllar Bazında İskenderun'un Nüfusu	
2007	306.594
2008	304.891
2009	318.540
2010	331.697
2011	317.751
2012	318.780
2013	245.083
2014	244.970
2015	246.207
2016	246.639

İskenderun'un son 10 yıllık nüfus değişim grafiği incelendiğinde, bölgemizde yıllar bazında ciddi bir nüfus artışının olmadığı, nüfusun aynı değerlerde seyrettiğini gözlemlemekteyiz.

Bu durum;

- Hatay'ın coğrafi konumu gereği Suriye ve Irak'ta yaşanan sorunlardan en fazla etkilenen iller arasında olması ve bölgemizdeki savaş algısı
- İskenderun'da yeni yerleşim yerlerinin oldukça dar olması,
- Tarım ve Turizm sektörlerinde mevsimlik işçi olarak ilçemize göç edenlerin Büyükşehir Belediyesi yasası ile ilçe olan Arsuz'a kayması,
- Ülkemizin 2016 yılı işsizlik oranı %10,9 olurken, Hatay'ın içerisinde bulunduğu TR63 bölgesindeki işsizlik oranlarının %14,4 olması ve bu bilgiye göre istihdam için göç olmasının mümkün olmadığı gibi sebeplerle açıklanabilmektedir.

Not: Büyükşehir Belediyesi Yasası'ndan sonra İskenderun'dan yaklaşık 80 binlik nüfus 2012 yılında Arsuz ilçesine bağlanmıştır.

Hatay ile İlgili Veriler

- ✓ En güncel rakam olan 2014 verilerine göre İllerin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla payı açısından %1,2 oranla Hatay, ülke genelinde 15. sırada yer almaktadır.
- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumu 2016 yılı verilerine göre Hatay, işyeri sayısına açısından 21.815 adet işyeri ile ülke genelinde 20. sırada yer almaktadır.
- ✓ 2016 yılı verilerine göre Hatay'daki ihracatçı firma sayısı 1.125 adet firma olarak belirlenmiştir. Bu rakamlara göre Hatay, ihracatçı firma sayısı açısından Türkiye genelinde 11. sırada yer almıştır.
- ✓ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2016 verilerine göre toplam mevduat rakamları açısından 12.249.318 TL ile ülke çapında 15. sırada yer almaktadır.

Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre; 2016 yılı aralık sonu itibariyle vergi gelirleri açısından, Hatay ülke genelinde 8. sırada yer almaktadır.

Sıra No	İller	2016 (Ocak - Aralık)			2017 (Ocak - Temmuz)		
		Tahakkuk (Bin TL)	Tahsilat (Bin TL)	Tahsilatın Tahakkuka oranı (%)	Tahakkuk (Bin TL)	Tahsilat (Bin TL)	Tahsilatın Tahakkuka Oranı (%)
1	İstanbul	250.832.688	204.785.743	81,6	182.255.586	130.650.040	71,7
2	Kocaeli	63.178.365	58.108.807	92	42.312.159	36.562.563	86,4
3	İzmir	61.923.520	52.322.382	84,5	44.362.273	33.566.940	75,7
4	Ankara	68.600.882	52.865.202	77,1	49.634.371	32.745.132	66
5	Bursa	14.719.160	10.349.125	70,3	11.629.793	6.741.509	58
6	Mersin	9.501.549	7.742.581	81,5	7.580.682	5.707.238	75,3
7	Antalya	8.819.358	5.483.974	62,2	7.038.077	3.313.719	47,1
8	Hatay	5.729.502	4.507.472	78,7	5.112.014	3.701.919	72,4
9	Adana	6.690.418	3.914.593	58,5	5.505.750	2.577.748	46,8
10	Konya	5.518.065	3.519.593	63,8	4.299.404	2.031.479	47,3

2016 yılı ihracat rakamlarına göre, Hatay 1.744.917.462 dolarlık ihracat ile ülke genelinde 10. sıradaki yerini korumaktadır. 2016 yılı itibariyle Hatay en fazla ithalat yapan iller arasında ise, 2.570.898.961 dolarla 7. sırada yer almaktadır.

Hatay 2006 yılından bu yana, yani son 11 yıllık dönemde, ülke genelinde en fazla ihracat yapan iller arasında 9. ve 10. sırada seyrederken, en fazla ithalat yapan iller arasında ise 7. ve 8. sıralarda seyretmektedir.

Hatay Dış Ticaret İstatistikleri		
Yıl	İhracat (Dolar)	İthalat (Dolar)
2015	1.826.646.449	3.232.424.737
2016	1.744.917.462	2.570.898.961

İstanbul Sanayi Odası verilerine göre, 2016 yılı itibariyle Hatay'dan 500 Büyük Firma arasına giren 10 adet işletme ile Hatay, ülke çapında 10. sırada bulunmaktadır.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıra No	Kuruluş Unvanları	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
2016			
10	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası	6.496.505.034
22	Tosçelik Profilve Sac Endüstrisi A.Ş.	İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası	3.593.820.225
58	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası	1.584.171.380
68	Koç Metalurji A.Ş.	Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası	1.322.398.929
107	Egemen Elektrik Üretim A.Ş.	Erzin Ticaret ve Sanayi Odası	919.546.752
223	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası	529.419.848
248	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası	477.235.870
435	Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası	274.691.626
484	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası	248.140.551
485	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası	248.058.880

İstanbul Sanayi Odası tarafından yapılan bu çalışma, firmaların üretimden yapmış oldukları net satışlara göre düzenlenmiş olup, liste detaylı olarak incelendiğinde İskenderun Körfez Bölgesi'nde üretim yapan ancak merkezleri çeşitli illerde olduğu için listede İskenderun Körfez bölgesi firmaları arasında yer almayan bazı firmalarımız bulunmaktadır.

- 41. sırada Assan Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- 49. sırada Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.
- 70. sırada Atlas Enerji Üretim A.Ş.
- 75. sırada Yazıcı Demir Çelik A.Ş.
- 82. sırada SASA Polyester Sanayi A.Ş.
- 110. sırada Ekinciler Demir ve Çelik A.Ş.
- 140. sırada Noksel Çelik Boru A.Ş.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından alınan bilgilere göre, 2016 yılında ülkemizin işsizlik oranı %10,9 olarak açıklanırken, Hatay'ın da içerisinde yer aldığı TR63 bölgesinde(Hatay, Kahramanmaraş,Osmaniye) işsizlik oranı %14,4 olarak belirlenmiştir.

Bölgesel İşsizlik Oranları (%)		
	2011	2016
Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	12	14,4
Türkiye	9,8	10,9
Fark	2,2	3,5

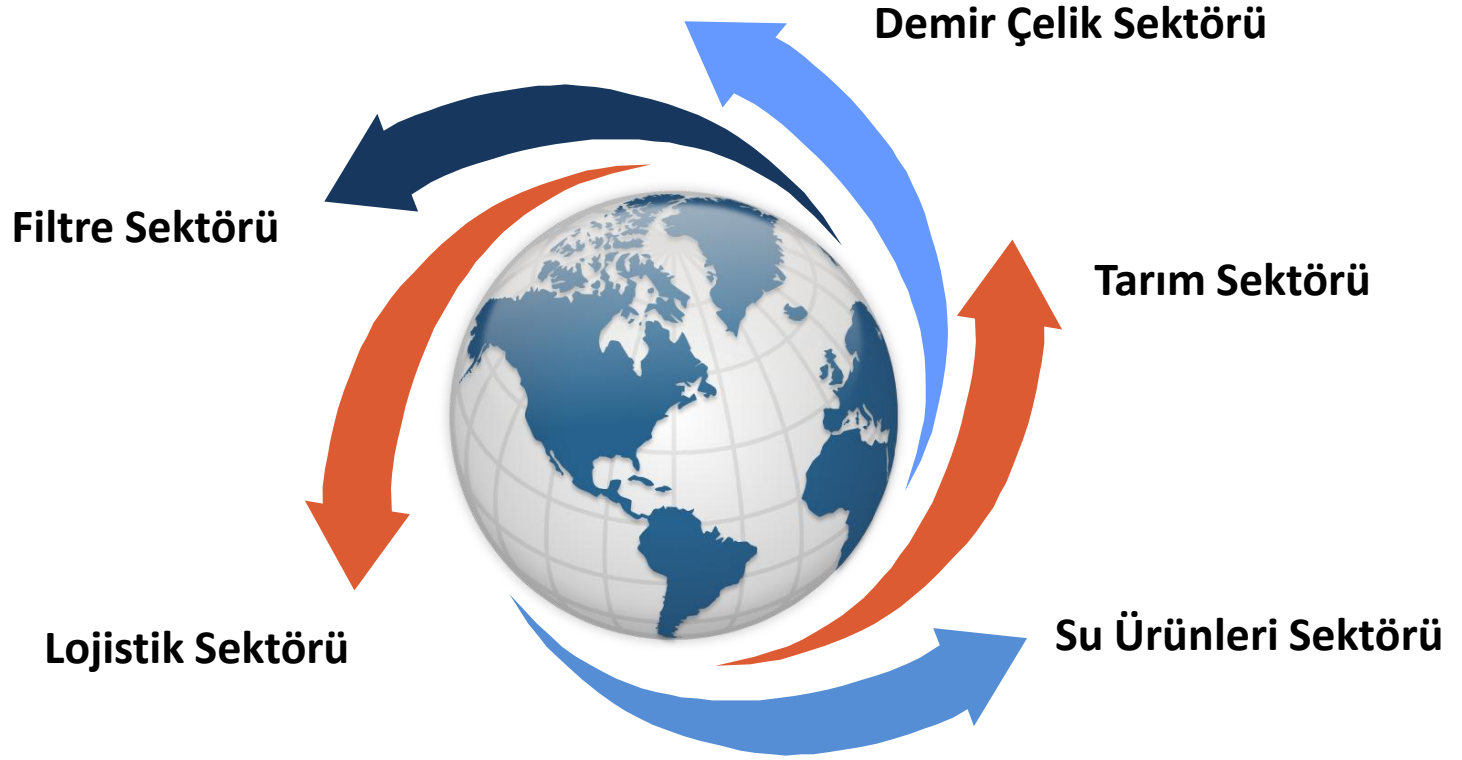
Yıllar	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye (TR63 Bölgesi)
	15+ yaş İşsizlik Oranı (%)
2015	16,4
2016	14,4

- ✓ İller düzeyinde en son açıklanan 2014 yılı verilerine göre, Hatay ili 7.637 dolar ile, kişi başına düşen gelirden Türkiye genelinde 81 il arasından 55'inci sırada yer almaktadır.
- ✓ Suriye savaşının başladığı 2011 yılı ile 2014 yılı arasındaki dönemde kişi başı gelirden, Hatay ili Türkiye genelinde 51. sıradan 55. sıraya gerilemiştir.
- ✓ Bölge illerimizden Osmaniye bu dönemde 56. sıradaki yerini korumuş, Kahramanmaraş ise 57. sıradan 58. sıraya gerilemiştir.
- ✓ Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan verilere göre 2004-2011 yılları arasında Hatay'ın ihracat rakamları sürekli bir artışla (654.914.000 dolardan 2.050.554.653 dolara) % 213 artış göstermesine rağmen, Suriye krizinin etkisiyle yıllar itibariyle düşüş kaydederek 2016 yılında % 14,9 azalış göstermiştir.

Hatay ve İskenderun'a ait İhracat Verileri

- Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan verilere göre, 2017 yılının ilk 6 aylık döneminde Hataylı firmalar tarafından 1,22 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.
- Yılın aynı döneminde İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası'na tasdik olunarak yapılan ihracat tutarı ise; 651 milyon dolar olarak gerçekleştirilmiştir.
- Bu durumda, Hatay tarafından yapılan 1,22 milyar dolarlık ihracatın yaklaşık %53'lük bölümü İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası'na tasdik olunarak yapılmaktadır.

Bölgemizin Lokomotif Sektörleri

Demir Çelik Sektörü

- Demir çelik sektörü, ülke ekonomisi ve sanayileşmesinde lokomotif sektör olma özelliğine sahiptir. Demir çelik sanayisinde gözlenen gelişmeler ile kalkınma süreci arasındaki ilişki incelendiğinde, ülkemizin kalkınma sürecinde demir çelik sektörünün önemli bir rolü olduğu gözlenmektedir.
- Bu sektörün önemi, tüm endüstriyel dallara girdi vermesinden kaynaklanmaktadır. Demir çelik sektörünün başta inşaat malzemeleri olmak üzere otomotiv, gemi, uçak, demiryolu ve vagon gibi tüm taşıt araçları ve akla gelebilecek tüm makine, cihaz ve eşya üretimine katkısı bulunmaktadır.
- Ekonomi Bakanlığı Demir Çelik sektör raporu verilerine göre ülkemiz; 2016 yılında 31,5 milyon ton ham çelik üreterek dünya ham çelik üretiminin yaklaşık %2,5'lik bölümünü oluşturmuştur. Ülkemiz tarafından 2016 yılında gerçekleştirilen 16,5 milyon ton ham çelik ihracatı ise dünya toplamındaki ham çelik ihracatının %2'si olarak belirlenmektedir. Ülkemiz dünya genelinde ham çelik üretim ve ihracatında ilk 20 ülke arasında yer almaktadır.

Demir Çelik Sektörü

Ülkemizin çelik üretim kapasitesi yaklaşık olarak 51,5 milyon tondur. İskenderun Bölgesi 16,7 milyon tonluk kapasite ile ülkemizin çelik üretim kapasitesinin %32,42'sini oluşturmaktadır.

Bölgemizde; inşaat demiri, kangal demir, kütük demir, yassı mamul, sandviç panel, profil gibi demir çelik ürünleri üretilmekte ve ihraç edilmektedir.

Çelik İhracatçıları Birliği 2016 yılı raporuna göre; ülkemiz tarafından üretilen 31,5 milyon ton ham çeliğin 3'te 1'i İskenderun Körfez Bölgesi tarafından üretilmektedir.

Ülkemizin 2016 yılında gerçekleştirdiği 16,5 milyon ton ihracatın ise yaklaşık %12'lik bölümü yine Hataylı firmalarca gerçekleştirilmektedir.

KAPASİTE (milyon ton)		ÜRETİM (milyon ton)		İHRACAT (milyon ton)	
Türkiye	Hatay/İskenderun Körfezi	Türkiye	Hatay/İskenderun Körfezi	Türkiye	Hatay/İskenderun Körfezi
51,5	16,7	31,5	10,2	16,5	1,9

2017 yılının ilk yarısında İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası'na tasdik olunarak gerçekleştirilen 391 milyon dolar tutarındaki demir çelik ihracatı, dünyanın dört bir yanındaki 70'in üzerinde ülkeye yapılmıştır.

2017 yılının ocak-haziran döneminde İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası'na tasdik olunarak yapılan 651 milyon dolarlık ihracatın yaklaşık %60'lık bölümünü demir çelik ürünleri oluşturmaktadır.

Filtre Sektörü

- Otomotiv ana sanayi firmalarının taleplerine ve piyasadaki aktif taşıtların ihtiyaçlarına yönelik uygun parça üreten otomotiv yan sanayi sektörlerinden bir tanesi de filtre sektörüdür. Otomotiv endüstrisinin önemli bir kolu olan filtre sektörünün dünya genelinde yoğun olarak üretildiği ilk üç ülkeden birisi olan Türkiye’de, filtre üretim merkezi Hatay İskenderun’dur.
- Türkiye İstatistik Kurumu’ndan alınan verilere göre Türkiye Motorlu Taşıtlar Sayısı 2017 ağustos ayı itibariyle 21.863.854 adet olarak belirlenmiştir. Bir aracın yılda en az 2 kere filtre değişimi yapması gerektiği dikkate alındığında, Türkiye’deki pazarda yıllık olarak tüketilen otomotiv filtre elemanlarının ortalama 150 milyon adet/yıl olduğu, ayrıca otomotiv dışında hava – deniz – demiryolu araçları, savunma sanayi, jeneratör, endüstriyel alan kullanımları ve kompresör filtreleri de dahil edildiğinde yıllık filtre tüketiminin 165 milyon adet olduğu belirlenmektedir. Bölgemizde filtre imalatı yapan firmaların kapasite raporu verilerine göre, bölgemizdeki filtre üreticilerinin yılda 120 milyon adet filtre üretim kapasitesinin olduğu, kapasite kullanım oranının da %80 olarak hesaplanması neticesinde bölgemizde yılda yaklaşık 96 milyon adet filtre üretilebildiği tespit edilmektedir. Sonuç olarak Türkiye’de Filtre Sektörü’nün toplam üretim kapasitesinin ve üretiminin yaklaşık %60’lık bölümü Hatay/İskenderun tarafından yapılmaktadır.
- Bölgemizde üretilen ve ihraç edilen filtre çeşitleri; yağ filtresi, su filtresi, hava filtresi, kabin filtresi, kurutucu filtre ve yakıt filtresi olarak sıralanabilir.
- Sanayi Sicili verilerine göre, Türkiye’de yaklaşık 70 adet filtre üreticisi bulunmaktadır. 70 üreticinin 14 tanesi yani %20’lik bölümü Hatay’da faaliyet göstermektedir. Sanayi Sicil Verilerine göre, bölgemizdeki firmaların Türkiye’nin filtre sektörü cirosundaki payı ise %58 oranındadır.

Filtre Sektörü

- Bölgemizde faaliyet gösteren filtre üreticilerinin ortalama 2.500-3000 kişilik istihdam yarattığı bilinmektedir. Fiili olarak 3.000 kişiye yakın olan istihdamın, talep artması halinde vardiya sayısı artırılmak suretiyle 4.000 - 4.500 kişiye ulaştığı da zaman zaman gözlenebilmektedir.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafında alınan ürün bazlı ihracat bilgilerine göre, ülkemiz tarafından yılda yaklaşık 60 milyon dolarlık filtre ihracatı yapılmaktadır. Son beş yıllık rakamlar incelendiğinde, bölgemizden yıllık olarak yapılan filtre ihracatının yaklaşık 35 milyon dolar civarında gerçekleştiği, bu oranın ise ülkemizin toplam filtre ihracatının %55-60'ını oluşturduğu gözlenmektedir.
- Bölgemizdeki filtre sektörünün bir diğer önemli özelliği ise ihracatın; Almanya Belçika, Fransa, İngiltere ve İtalya gibi Avrupa Ülkelerine yapılıyor olmasıdır. Bu durum, bölgemizdeki filtre sektörünün gelişmişlik düzeyini açıklayan bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Lojistik Sektörü

- Ülkemizin en güney bölgesinde bulunan Hatay; ekonomik ve demografik merkezleri birbirine bağlayan coğrafi konumu ile uluslararası ulaşım açısından önemli bir geçiş noktası olmaktadır. Bölgemiz, Avrupa'nın Ortadoğu'ya bağlanması noktasında stratejik açıdan oldukça önemli bir konumdadır.

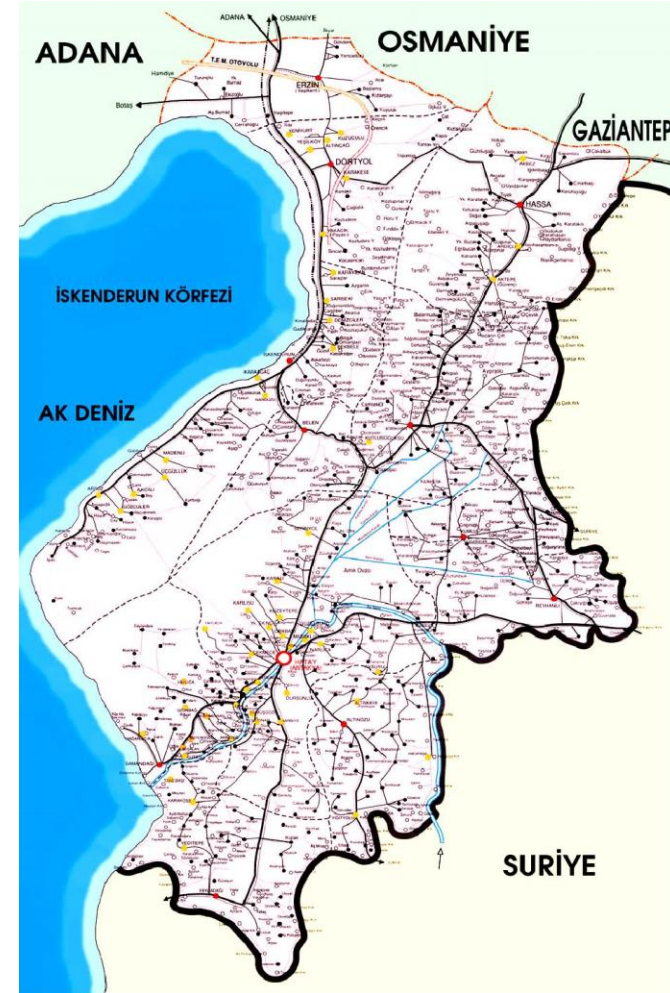

Cilvegözü ve Yayladağı sınır kapılarının Ortadoğu Ülkelerine açılması, İskenderun Körfezi'nin stratejik konumu ve bölgemizin demiryolu ağı bir arada düşünüldüğünde, bölgemizin lojistik sektöründeki potansiyelinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Lojistik Sektörü

- Bölgemizde birçok liman ve iskele bulunmaktadır. Doğal liman özelliğine sahip İskenderun Limanı, Akdeniz'in en büyük ve en modern konteynır terminalleri arasında yer almaktadır.
- GAP bölgesinin dünyaya açılan en yakın kapısı konumunda olan limanımız; son teknoloji makine ve ekipmanlara sahiptir. Limanımızda elleçlenen yükler; Konteynır, RORO, Dökme Yük, Proje Kargo ve Genel Kargo olarak sıralanabilir.
- Limanımızın yıllık yük elleçleme kapasitesi 2016 yılı itibariyle 1,4 milyon teu (18,9 milyon ton) olarak gerçekleşmiştir. İskenderun Körfez Bölgesi'ndeki tüm liman ve iskelelerin yük elleçleme miktarını tonaj cinsinden ifade etmek gerekirse, 2016 yılı itibariyle 56,48 milyon ton yük elleçlendiği bilinmektedir. Bu rakam, teu cinsinden yaklaşık 4,1 teu olarak ifade edilebilmektedir. (Teu: konteynırlanmış yükler için kullanılan bir endüstri standardı)
- Ayrıca 50.000 dönümlük araziye kurulacak olan Hassa OSB ve Amanos Tüneli gibi yatırımların tamamlanması ve diğer sektörlerle entegre edilmesiyle, İskenderun limanımızın yıllık elleçleme kapasitesinin 3 milyon teu'ya ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Su Ürünleri, Tarım ve Turizm Sektörleri

Su ürünleri, tarım ve turizm sektörleri de bölgemizde önemli sektörler arasında yer almaktadır. Bu sektörlerle ilişkin özet veriler paylaşmak gerekirse;

- ✓ Son beş yıllık ihracat verileri incelendiğinde, İskenderun Körfezi'nden Suriye'ye, Lübnan'a, Libya'ya, İsrail'e ve Irak'a yıllık olarak yapılan su ürünleri ihracatı toplam 16-19 milyon dolar arasında değişmektedir.
- ✓ Hatay ili, bitkisel üretimde maydanoz, erik, pazı, turunçgiller, marul, havuç, kabak, bezelye, bamya, pamuk, havuç, nane, patlıcan, zeytin, sarımsak, soğan, şalgam, yeni dünya ve Trabzon hurması gibi ürünlerde ülke genelinde ilk sıralarda yer almaktadır. Ayrıca ülkemizin yaş meyve sebze ihracat tutarının yaklaşık %25'lik bölümü Hatay'dan yapılmaktadır.
- ✓ Buna ek olarak, turizm sektörüne ilişkin gerekli restorasyon çalışmalarının yapılması, 5 yıldızlı otel sayısının ve yatak kapasitesinin artırılması, deniz, kültür, inanç, gastronomi turizmleri alanlarında girişimlerde bulunulması gibi yatırımlar da devam etmektedir.

Bölgesel Teşvik Sınıflandırması

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	K.Maraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	
			Sivas		
8 il	13 il	12 il	17 il	16 il	15 il

Hatay ili Yatırım Teşvik Avantajları

DESTEK UNSURLARI	HATAY (4.Bölge)	5.Bölge	5. Bölge OSB (6. Bölge)
KDV İstisnası	Var	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var	Var
Vergi İndirimi Yatırıma Katkı Oranı (%)	30	40	50
Vergi İndirim Oranı (%)	70	80	90
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (Destek Süresi)	6 yıl	7 yıl	10 yıl
Yatırımı Yeri Tahsisi	Var	Var	Var
Faiz Desteği	TL: 4 puan Döviz : 1 puan Azami 600 Bin TL	TL: 5 puan Döviz : 2 puan Azami 700 Bin TL	TL: 7 puan Döviz : 2 puan Azami 900 Bin TL

TEŞEKKÜRLER...

Yararlanılan Kaynaklar

T.C. Bakanlıkları

T.C. Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı

Türkiye İstatistik Kurumu

Hatay Valiliği

Mustafa Kemal Üniversitesi

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı

İskenderun Kaymakamlığı

İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası

Levent Hakkı YILMAZ
İTSO Yönetim Kurulu Başkanı